WARIES MISDAADREEKS · Nº 248

Godin onder Water op Noord-Beveland

Het raadsel van het verdwenen altaar

Een telefoon-tijdlijn in appjes, posts en foto's,
samengesteld door Lieke Minnaard

MISDAADPUZZEL · LOS DE ZAAK ZELF OP

Uitgeverij Waries

Inhoud

Voor je begint	4
Zo lees je deze tijdlijn	5
Contacten	7
Kaart en kenteringen	8
Deel 1 · Voor de vondst	11
Deel 2 · Zaterdag 9 september 2023	20
Deel 3 · Zondag 10 september	30
Deel 4 · Maandag 11 september	36
Deel 5 · Dinsdag 12 september	45
Deel 6 · Woensdag en daarna	56
Deel 7 · Drie jaar later	61
Aan de lezer	77
Werkbladen	78
Antwoordformulier	81
Hints	83
Verzegeld: de oplossing	86
Nawoord	94

Voor je begint

Mijn broer Bram Minnaard verdween op dinsdagavond 12 september 2023. Zijn auto stond de volgende ochtend op de duikersparkeerplaats bij de Zeelandbrug, aan de Schouwse kant. Zijn fles, zijn trimvest en zijn vinnen waren weg. Bram zelf ook. Er is dagenlang gezocht, met boten, met duikers en vanuit de lucht. Er is niets gevonden. In het dossier van de politie heet het sindsdien een vermissing, met als meest waarschijnlijke verklaring een duikongeval.

Drie dagen voor hij verdween, had Bram onder de brug iets gevonden: een stenen altaar voor Nehalennia, de godin die hier bij Colijnsplaat al bijna tweeduizend jaar uit het water opduikt. Hij zette er een foto van online. Daarna ging alles snel. De steen verdween, Bram verdween, en de mensen om hem heen gingen zwijgen of juist heel veel praten.

Ik ben Lieke, Brams zus, docent aardrijkskunde in Goes en geen rechercheur. Ik heb drie jaar gewacht op iets wat ik zelf niet kon openen: Brams telefoon. Het toestel is nooit gevonden, maar zijn back-up in de cloud wel. Pas deze zomer, nadat de rechter Bram officieel vermoedelijk overleden had verklaard, kreeg ik als erfgenaam toegang. Ik heb er nachten in zitten lezen: zijn appjes, zijn foto's, zijn posts, zijn belgeschiedenis.

Daarna heb ik andere mensen gevraagd mij hun kant te laten zien. Sanne, Brams vriendin, gaf me de berichten van haar telefoon. Een paar clubgenoten stuurden schermafdrukken. Openbare posts heb ik zelf bewaard voordat ze verdwenen. En in augustus en september van dit jaar heb ik met iedereen die er toen bij was opnieuw contact gezocht. Die gesprekken staan achterin, in deel 7, precies zoals ze gingen.

Dit boek is dus geen verhaal. Het is een tijdlijn. Alles staat in de volgorde waarin het gebeurde, met de tijden zoals de telefoons ze vastlegden. Ik heb niets weggelaten wat ertoe doet en niets toegevoegd wat ik niet kan laten zien. Waar ik iets uitleg, staat dat in een notitie met mijn naam erboven. Mijn notities zijn geen conclusies. Ik heb lang gedacht dat ik het antwoord wist, en ik heb me twee keer vergist.

Ik wil weten wat er die avond gebeurd is. En ik wil weten waarom een steen op de bodem van de Oosterschelde voor iemand belangrijker was dan mijn broer.

Lees mee. Kijk goed naar de foto's. Kijk ook naar wat er op de achtergrond staat. En kijk naar het water: in Zeeland vertelt het water je altijd hoe laat het is.

Lieke Minnaard, Wissenkerke, oktober 2026

Zo lees je deze tijdlijn

Bronnen. Boven elk scherm staat van welke telefoon het komt. "Brams telefoon, back-up" betekent: uit Brams cloudopslag. "Sannes telefoon" en andere namen betekenen: schermafdrukken die die persoon mij gaf. "Openbaar" is een post die iedereen kon zien op Vizier, het fotoplatform waar Bram en de meeste anderen op zaten.

Richting. In een gesprek staan de berichten van de eigenaar van de telefoon rechts, in een getinte ballon. Berichten van anderen staan links. In groepsgesprekken staat de naam van de afzender boven de ballon.

Tijden. Alle tijden zijn Nederlandse zomertijd, zoals de telefoons ze lieten zien. Achter een verzonden bericht staat soms "bezorgd", "gelezen" of "niet bezorgd". "Niet bezorgd" betekent dat het toestel van de ontvanger op dat moment geen verbinding had.

Foto's. Foto's uit Brams fotorol hebben een strook met gegevens eronder: bestandsnaam, tijd, plaats als die is vastgelegd, en met wie de foto gedeeld is. Foto's in posts hebben die gegevens niet; daar telt alleen het moment van plaatsen. De foto's zijn in dit boek nagetekend, zodat ze goed te lezen zijn op papier. Ik heb niets weggelaten wat op de originele foto's te zien was.

Telefoonnummers. Nummers van mensen die niets met de zaak te maken hebben, heb ik weggelaten. Van andere nummers laat ik alleen de laatste vier cijfers zien.

Contacten

Zoals ze in Brams telefoon stonden, aangevuld met wie ze zijn. Leeftijden in september 2023.

Bram Minnaard `@bram.onderwater`
43, Kortgene. Softwaretester, sportduiker en onderwaterfotograaf. Vermist sinds dinsdag 12 september 2023.

Sanne Remijn `Sannes telefoon`
41, Kortgene. Brams vriendin, wijkverpleegkundige bij Zorg Dichtbij in Zierikzee. Begunstigde van Brams overlijdensrisicoverzekering.

Lieke Minnaard
39, Wissenkerke. Brams zus. Ik.

Wouter Verburg `@verburg.duiksport`
54, Zierikzee. Voorzitter van duikvereniging Het Stroomgat, eigenaar van Verburg Duiksport. Brams vaste buddy.

Ruben Joosse `@annacornelia_cp`
38, Colijnsplaat. Mosselkweker met de kotter Anna Cornelia. Oud-lid van Het Stroomgat. Kende Bram van de middelbare school.

Esther Kraaijeveld `@esther.onderdeschelde`
24, Vlissingen. Studente mariene biologie, maakt onderwatervideo's.

Kim Sinke `@kim.vist`
31, Zierikzee. Lid van Het Stroomgat, sportvisser.

Henk Sinke `@henk.sinke`
63, Zierikzee. Kims oom, vismaat.

Marc Huijsman `@huijsman.oudekunst`
61, Goes. Handelaar in antiek en oude kunst.

Gerrit Padmos `Hobbysteenhouwerij Padmos`
69, Kats. Oud-steenhouwer, maakt als hobby beelden en ornamenten.

Daan Kodde `@daan.k`
19, Goes. Aspirant-lid van Het Stroomgat.

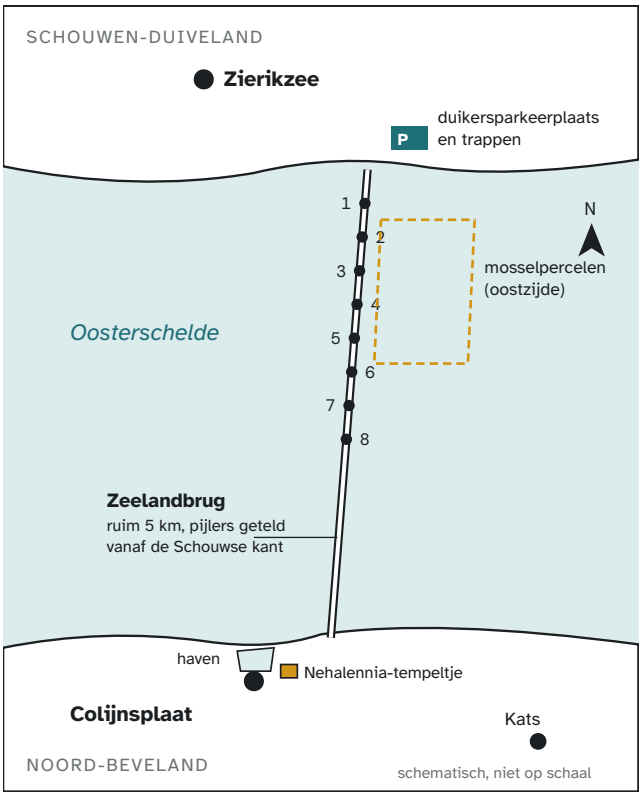
Jan Wisse `@jan.wisse.fotografie`
72, Zierikzee. Fotografeert elke dag vanaf de dijk.

Peter Hoogerheide `@peter.duikt`
47, Zierikzee. Lid van Het Stroomgat.

Mariska de Bruijne
Rechercheur, behandelde in 2023 de vermissing en is nog steeds Liekes aanspreekpunt.

> LIEKE *Brams vereniging heet Het Stroomgat en duikt vooral bij de Zeelandbrug. Bram was er twaalf jaar lid. Ruben was lid tot 2019.*

Kaart

De Zeelandbrug tussen Colijnsplaat en Zierikzee. Duikers tellen de pijlers vanaf de Schouwse kant, waar de duikersparkeerplaats en de trappen zijn.

DEEL 1

Voor de vondst

november 2019 tot en met 8 september 2023

Wat hieronder staat, is ouder dan de vondst. Ik heb het pas later bij elkaar gezocht, toen ik begreep dat de steen niet op zaterdag 9 september begon. Sommige posts vond ik in Brams opgeslagen berichten, andere heb ik zelf opgezocht op de openbare pagina's van de mensen die erin voorkomen. Ik heb ze op datum gezet.

Het zijn gewone berichten van gewone mensen: een vertrek uit een vereniging, een tuinbeeld, een dag op het water, een slecht mosseljaar, een zus die haar broer plaagt. Lees ze zoals je een fotoalbum van iemand anders doorbladert.

RJ **@annacornelia_cp**
Colijnsplaat

38 vind-ik-leuks · 14 reacties

@annacornelia_cp Na negen jaar weg bij Het Stroomgat. Ik heb geen zin meer in vergaderingen over wie de koffie betaalt en wie de lijnen controleert. Ik duik voortaan waar ik wil en wanneer het werk het toelaat. Mijn eigen spullen houd ik, ook de twee gele hefballonnen die ik zelf betaald heb, voor wie dat soms dacht. Dank voor de mooie jaren aan de meeste van jullie.

maandag 4 november 2019, 21:14 · openbaar bericht op Vizier

@verburg.duiksport De deur staat open, Ruben. Altijd. 4 nov 2019

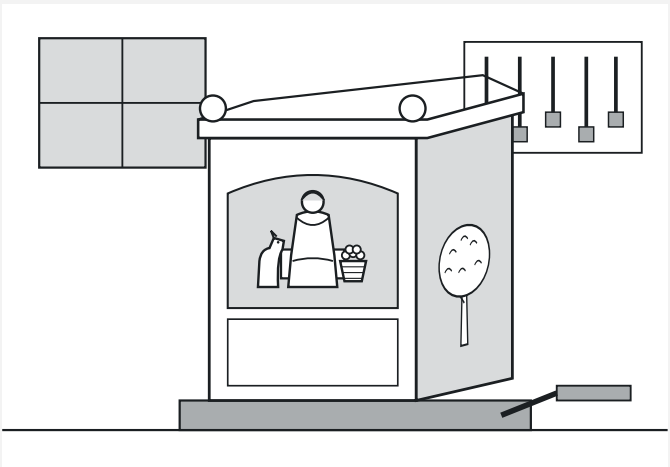
@annacornelia_cp Laat maar, Wouter. 4 nov 2019

@bram.onderwater Jammer man. Bier blijft staan. 4 nov 2019

@annacornelia_cp Dat bier pak ik. 4 nov 2019

LIEKE *Ruben en Bram zaten samen op de middelbare school in Goes. Ze zagen elkaar niet vaak meer, maar als ze elkaar zagen, was het hartelijk.*

GP **Hobbysteenhouwerij Padmos**
Kats

61 vind-ik-leuks · 9 reacties

Hobbysteenhouwerij Padmos Na ruim dertien weken is het beeld klaar. Een tuinstuk naar Romeins voorbeeld, in opdracht gemaakt, in

@annacornelia_cp Ver weg van jullie duikers. Daar heb ik de mosselen liever niet bij. 22 mei 2022

BM **@bram.onderwater**
Zeelandbrug

127 vind-ik-leuks · 22 reacties

@bram.onderwater Omdat het weer moet: bij de brug duik je in de kentering. Niet ervoor, niet erna, en nooit alleen. Ik heb vandaag weer twee jongens uit het water zien klauteren die dachten dat tien minuten na het einde van de kentering ook nog wel kon. Bij pijler 2 trok het al als een rivier. Ik duik hier twaalf jaar en ik ga nog steeds niet één minuut buiten het venster. De Oosterschelde is mooi omdat ze sterk is. Dat werkt twee kanten op.

zaterdag 15 juli 2023, 18:30 · openbaar bericht op Vizier

@verburg.duiksport Zo is het. Wie buiten de kentering gaat, komt bij Kats boven. 15 jul 2023

@kim.vist Ingelijst boven de trap hangen, deze. 15 jul 2023

@peter.duikt Amen. 15 jul 2023

@esther.onderdeschelde Mag ik dit citeren in een video? 16 jul 2023

@bram.onderwater Graag zelfs. 16 jul 2023

VD **@verburg.duiksport**
Zierikzee

52 vind-ik-leuks · 8 reacties

@verburg.duiksport Nieuw in de verhuur: hefballonnen van 50 en 100 kilo, voor zoek- en bergingstrainingen. Alleen voor duikers met de juiste brevetten, alleen na uitleg in de winkel. En nog even dit, nu het zo druk is bij de brug: deze stek is van ons allemaal. Parkeer in de vakken, neem je rommel mee, duik in de kentering. Als het misgaat, gaat de stek dicht. Dan zijn we allemaal de klos.

dinsdag 1 augustus 2023, 10:12 · openbaar bericht op Vizier

@peter.duikt Oranje of geel? 1 aug 2023

@verburg.duiksport Oranje. Geel verkoop ik niet meer, die zie je onder water niet goed. 1 aug 2023

@bram.onderwater Wanneer is de volgende bergingstraining? 1 aug 2023